

Informovaný souhlas pacienta(tky) s výkonem

Lokální intraarteriální chemoterapie maligního mozkového gliomu

Vážená paní, Vážený pane,

vzhledem k tomu, že jako svéprávný jedinec se podílíte významným způsobem na diagnostickém a léčebném postupu navrženém u Vaší osoby, máte nezadatelné právo být před Vaším rozhodnutím o těchto postupech podrobně informován(a).

Na základě Vašeho aktuálního zdravotního stavu Vám byl lékařem indikován radiodiagnostický výkon – angiografie a lokální intraarteriální chemoterapie.

Co je lokální intraarteriální chemoterapie:

Lokální intraarteriální chemoterapie je aplikace cytostatika přímo do přívodné tepny mozkového nádoru s cílem zvýšit koncentraci léku v buňkách nádoru a zvýšit tak její účinnost. Terapeutický výkon lokální chemoterapie navazuje na diagnostickou angiografii mozkových tepen, při které je stanoveno zásobování nádorů krví z jednotlivých mozkových tepen.

Jaký je důvod (indikace) tohoto výkonu:

Důvodem indikace tohoto výkonu je snaha poskytnout další alternativu léčby zhoubných mozkových nádorů pacientům, kteří již podstoupili léčbu chirurgickou (neurochirurgická operace) a onkologickou (radioterapie či chemoterapie, tj. systémové podání léčiv žilní cestou). Jak ukazují studie z posledních 15-ti let, podání léků žilní cestou má v léčbě mozkových nádorů omezený efekt ve srovnání s přístupem přes tepenný systém. Cílem lokální intraarteriální chemoterapie je podat lék přímo do oblasti ložiska a to přes přívodnou mozkovou tepnu.

Dávka ionizujícího záření během výkonu:

Velmi rozdílná, závisí na délce vyšetření, přístroji a vyšetřované oblasti.

Jaký je režim pacienta před výkonem:

4 hodiny před výkonem nejíst, pitný režim není omezen.

Jaký je postup při provádění výkonu:

Po předchozím kompletním vyšetření výpočetní tomografií, magnetickou rezonancí a angiografickým vyšetřením s přesnou lokalizací tumoru, stanovením cévního zásobení, je pacient v celkové anestézii katetrizován cestou společné stehenní tepny.

Přes tříselnou oblast je po vodiči zaveden vodící katétr do společné vnitřní krkavice a jeho správná poloha je ověřena kontrolními nástřiky. U nádorů zásobených z přední i zadní cirkulace je dávka rozdělena a druhá aplikace je vedena cestou dalšího vodícího katétru ve vertebrální tepně. Poté je přes stehenní tepnu aplikován do tepny Heparin v dávce 5000j i.a. a kontinuální proplach fyziologickým roztokem je zaveden k proplachu vodícího katétru a aplikačního mikrokatétru. Po té je speciální technikou (tzv. roadmapping) zaveden jemný mikrokatétr po neurovodiči do předem stanovené zásobní oblasti nádoru. Katetrizace je provedena za použití kontrastní látky Visipaque 320mg k prevenci vedlejších účinků, zejména poškození ledvin.

Po zavedení mikrokatétru je proveden test malým množstvím kontrastní látky (0,3-0,5ml) 2ml stříkačkou k zobrazení cévního teritoria a vyloučení zaklínění mikrokatétru do drobné zásobní větve. Stabilita mikrokatétru je sledována skiaskopicky. Vlastní účinná látka (lék) - chemoterapeutikum Nimustinhydrochlorid (ACNU 50mg - Baxter) je aplikován pulsy 1ml stříkačkou ze zásobní 20ml stříkačky v dávce 2-3mg/kg přepočítané 100mg/m² povrchu těla během 30minut. Celková dávka musí respektovat hodnoty krevního obrazu (počet leukocytů a trombocytů) při předoperačním vyšetření a je eventuálně upravena s ohledem na laboratorní hematologické hodnoty dle tabulky v příbalovém letáku.

Jaké jsou možné komplikace:

Komplikace přicházejí zřídka. S rozvojem nových technologií dochází k jejich dalšímu snížení:

- komplikace v místě vpichu, nejčastěji krevní podlitina (hematom),
- rozrušení a uvolnění aterosklerotického plátu s následným vmetkem do cévního řečiště,
- alergoidní, chemotoxická reakce na kontrastní látku (kopřivka, dušnost, otoky),
- oční komplikace jsou redukovány superselektivní aplikací nad odstup oftalmické tepny,
- k prevenci trombotických komplikací je aplikován Heparin periprocedurálně,
- k prevenci neurologických komplikací jsou aplikovány kortikoidy.

Abychom snížili riziko komplikací a především alergických reakcí na minimum, zodpovězte prosím následující otázky:

Máte alergii na: léky?	Ano*	Ne*
prach, pyly, zvířata?	Ano*	Ne*
jod a jodové preparáty?	Ano*	Ne*
Jste těhotná?	Ano*	Ne*
Onemocnění štítné žlázy?	Ano*	Ne*
Máte závažné onemocnění srdce, cév, ledvin, cukrovku?	Ano*	Ne*
Trpíte sennou rýmou, přecitlivělostí vůči potravinám, lékům, náplastem, lékům na místní umrtvení, kontrastní látku?	Ano*	Ne*
Máte zvýšený sklon ke krvácení nebo naopak ke srážení krve?	Ano*	Ne*

Jaké jsou možné komplikace a nežádoucí účinky podání kontrastní látky:

- **Alergoidní reakce** na kontrastní látku - vzniká nezávisle na množství podané látky a její příčina není známa. Může probíhat jako mírná reakce s výskytem vyrážky, nevolnosti či mírných dechových obtíží. V případě závažné alergické reakce může dojít až k rozvoji závažného stavu anafylaktického šoku, který i při veškeré zavedené léčbě může vést ke smrti pacienta.
- **Chemotoxická reakce** - znamená ovlivnění určitého orgánu, tato reakce je úměrná množství podané kontrastní látky. Touto reakcí je ohrožen pacient v nestabilním klinickém stavu. Pocity horka, nevolnost, zvracení. Ovlivnění zejména vylučovacího ústrojí – nefrotoxicita, srdce a cév – kardiotoxicita.
- **Pozdní reakce** - vyvíjí se 3-48 hodin po aplikaci kontrastní látky. Většinou se jedná o výskyt vyrážky.

Jaká jsou opatření k zamezení alergické reakce:

1. sdělení veškerých alergií lékaři – léky, prachy, pyly, potraviny, zvířata, astma, senná rýma, **jodové preparáty**,
2. podání premedikace před vyšetřením – speciální příprava u alergických pacientů, dohled lékařů Anesteziologicko-resuscitační kliniky u rizikových pacientů,
3. premedikace u rizikových pacientů.

Kontraindikace:

1. závažná alergická reakce na předchozí podání jodové kontrastní látky,
2. těžké funkční poruchy ledvin a jater (kreatinin nad 300mikromol/l),
3. tyreotoxikóza,
4. mnohočetný myelom,
5. těhotenství,
6. laktace (nutno přerušit kojení na 24hodin),
7. vyšetření a léčba radioaktivními izotopy jódu.

Riziko spojené s ionizujícím zářením:

Ionizující (rentgenové) záření ve formě dlouhodobého menšího i krátkodobého velmi intenzivního záření má negativní účinky na člověka a živé organismy. Navozuje v živé hmotě řadu změn, vedoucích k poškození struktur živé hmoty. Negativní působení na plod, poškození kůže, oční čočky, poškození kostní dřeně, formy střevní, neuropsychické problémy a ve vysokých dávkách až nemoc z ozáření. Jedná se o postižení akutní i chronická. K těmto druhům postižení v radiodiagnostice nedochází nebo jen velmi vzácně v mírné formě, protože dávky ionizujícího záření používané při radiodiagnostických metodách jsou mnohonásobně nižší, tzv. podprahové.

Radiodiagnostické výkony jsou prováděny erudovaným personálem. Při vyšetření je postupováno tak, aby dávka ionizujícího záření byla co nejnižší v poměru zachování kvality vyšetření. Pravidelně je prověřován stav RTG přístrojů, které musí splňovat přísné normy. Jsou používány ochranné prostředky k vykrytí

citlivých partií mimo zájmovou oblast vyšetření. Obdržené dávky při vyšetření jsou sledovány a zaznamenávány.

Jaký je režim pacienta po provedení výkonu:
Dostatečný příjem tekutin a klid na lůžku 24 hodin.

V případě jakýchkoliv potíží (tlak, teplo v oblasti vpichu, bolesti břicha, hlavy či končetiny na straně vpichu, atd.) okamžitě upozorněte ošetřující personál!

Identifikační údaje pacienta(tky):

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	

Identifikační údaje zákonného zástupce, opatrovníka:

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	

Plánovaný výkon:

Lokální intraarteriální chemoterapie maligního mozkového gliomu

Vysvětlující pohovor provedli:

identifikace a podpis indikujícího lékaře

identifikace a podpis radiologického laboranta,
lékaře-radiologa

Prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod, předpokládaný prospěch, způsob provedení, následky i možná rizika a komplikace plánovaného výkonu. Dále mi byly vysvětleny možné alternativy včetně jejich komplikací a zdravotní důsledky vyplývající z nepodstoupení plánovaného výkonu. Měl(a) jsem možnost zeptat se lékaře na všechno, co mě ve vztahu k plánovanému výkonu zajímá a obdržel(a) jsem vysvětlení, kterému jsem porozuměl(a). S provedením výše uvedeného výkonu souhlasím.

Dále prohlašuji, že jsem pravdivě informoval(a) ošetřujícího lékaře o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech, o zdravotních službách poskytovaných jinými poskytovateli, o užívání léčivých přípravků, včetně užívání návykových látek, a dalších skutečnostech podstatných pro poskytování zdravotních služeb a nezatajil(a) jsem žádné okolnosti svého zdravotního stavu, které jsou překážkou v provedení výkonu či mohou být v jakékoli souvislosti se vznikem komplikací.

Bylo mi podáno vysvětlení, že v případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších výkonů nutných k záchraně mého života nebo zdraví, budou tyto výkony provedeny.

V Ostravě dne: .....

.....
podpis pacienta(tky), zákonného zástupce,
opatrovníka